

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, όπως πολλοί συνάδελφοι πριν από μένα, θα ήθελα κι εγώ να τονίσω ότι για ένα τόσο σημαντικό θέμα, για τη λειτουργία της δημοκρατίας στο τόπο μας, θα έπρεπε η Βουλή να είχε δώσει πιο άνετα περιθώρια χρόνου για συζήτηση. Λάθη πάνω σ' αυτό το θέμα, θα είναι λάθη που θα πληρώσουμε όχι μόνο εμείς, αλλά και οι επόμενες γενιές. Θα πρέπει ορισμένα ζητήματα, που θίγονται μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο, να τα δούμε προσεκτικά, να τα συζητήσουμε αντικειμενικά, πέρα από στενές κομματικές έννοιες.

Ο χρόνος είναι περιορισμένος, η ώρα είναι προχωρημένη, θα ήθελα να πω μόνο μερικές απόψεις πάνω σε ορισμένα βασικά θέματα. Θα μπορούσαμε βέβαια να δούμε αυτό το νομοσχέδιο από μια ιστορική άποψη, σε σχέση με αυτά που δεν είχαν γίνει στο παρελθόν, και να πούμε ότι πραγματικά, αυτό το νομοσχέδιο περιέχει ορισμένες συγκεκριμένες διατάξεις, που εντάσσονται σε μια προσπάθεια για την αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αυτές τις συγκεκριμένες προτάσεις, που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν έχω καμιά δυσκολία να τις υποστηρίξω. Θα ήθελα όμως να δω το νομοσχέδιο αυτό, κάτω από πιο αυστηρό πρίσμα, σε σχέση με τις ανάγκες του τόπου και σε σχέση με τις προσδοκίες μας, αλλά και τις δεσμεύσεις, που έχουν αναληφθεί απέναντι του Ελληνικού Λαού για την αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

237

Και πάνω σ' αυτό το θέμα, είναι που έχω βασικά προβλήματα. Θα ήθελα να αναφέρω μόνο τέσσερα.

Πρώτον, υπάρχει μια βασική αντίφαση μεταξύ μιας διοικητικής έννοιας αποκέντρωσης ή αποσυγκέντρωσης και της έννοιας της αποκέντρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, που δίνει βάση για την έκφραση της λαϊκής βούλησης. Το να αποσυγκεντρώνουμε αρμοδιότητες από το κέντρο 624^ν, περιφέρεια, δεν μεταφέρουμε αυτόματα την κυβέρνηση στην αμεσότητα της λαϊκής βάσης. Άλλο αποσυγκέντρωση και άλλο αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπου ο λαός με αμεσότητα αποφασίζει για βασικά πράγματα, που αφορούν το παρόν και το μέλλον του.

238

Και πάνω σ' αυτό το ζήτημα νομίζω ότι το νομοσχέδιο σφάλλει γιατί η έννοια της Τ.Α., δεν είναι μια έννοια διοικητική. Η μονάδα της Τ.Α. δεν μπορεί να είναι μια μηχανιστική διοικητική μονάδα. Είναι μια μονάδα που συνδεει ομάδες ανθρώπων γεωγραφικά, πολιτιστικά, ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά. Γι' αυτό κατά τη γνώμη μου ο δεύτερος βαθμός Τ.Α. δεν μπορεί να είναι ο νομός, αλλά η επαρχία με την έννοια που πολλά δημοσιεύματα του ΠΑΣΟΚ έχουν εξηγήσει στο παρελθόν. Ο νομός είναι μία διοικητική έννοια. Δεν έχει εκείνες τις ιδιότητες για τη λειτουργία του δεύτερου βαθμού της Τ.Α.

Όσον αφορά το τρίτο βαθμό της Τ.Α., αυτός δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μια διοικητική έννοια. Είναι μία λειτουργική έννοια, μια ένωση επαρχιών όπου αντιθέσεις συζητούνται δημοκρατικά, θέματα δημοκρατίας συζητιούνται και επιλύονται μέσα από δημοκρατικά εκλεγμένα συμβούλια. Η έννοια της αποσυγκέντρωσης από το κέντρο σε μία περιφέρεια, όχι μόνο δεν αναβαθμίζει τη Τ.Α., αλλά κατά τη γνώμη την έμπλέκει σε μία γραφειοκρατία που θα δυσκολέψει και το έργο της κεντρικής κυβέρνησης και της Τ.Α.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω αφορά την έννοια της λειτουργικότητας και της δομής της Τ.Α. σε σχέση με τον δημοκρατικό

προγραμματισμό. Φοβάμαι ότι η δομή της Τ.Α. με τη μορφή που προτείνεται, όχι μόνο δεν προωθεί τον δημοκρατικό προγραμματισμό, αλλά στην πραγματικότητα προβάλλει εμπόδια στην ανάπτυξή του.

Ο συνάδελφος κ. Λάζαρης προ ολίγου μίλησε εκτεταμένα για το δημοκρατικό προγραμματισμό και για παρεξηγήσεις που υπάρχουν όχι μόνο απ' αυτό το θέμα. Θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ απόλυτα με όσα είπε και έτσι δεν χρειάζεται να μακρυγορήσω πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Όμως θα ήθελα να πω ότι το θέμα του δημοκρατικού προγραμματισμού είναι ένα θέμα τόσο βασικό για τη λειτουργία της δημοκρατίας στο τόπο μας, για τον κοινωνικό μετασχηματισμό και για την ανάπτυξη που δεν πρέπει να τον περιορίσουμε διοικητικά σε ορισμένες αρμοδιότητες συμβουλίων σχετικά με την κατανομή των πόρων του προγράμματος των δημοσίων επενδύσεων. Πηγαίνει πιο μακριά και ασχολείται όχι μόνο με το θέμα του προγράμματος των δημοσίων επενδύσεων, αλλά με μία ολοκληρωμένη ανάπτυξη του δήμου, της κοινότητας, της επαρχίας και της περιφέρειας και αναγεται σε θεμετα επίλυσης του προβλήματος της απασχόλησης, σε θέματα συνεργασίας ανάμεσα στην επαρχία και αυτά δεν μπορούν να λυθούν χωρίς τεχνική υποδομή στο δήμο τη κοινότητα στην επαρχία και στην περιφέρεια και ακόμα χωρίς μια σωστή διοικητική οργάνωση και ένα διάλογο μεταξύ του εθνικού συμβουλίου ανάπτυξης και προγραμματισμού και της

που μένει κάπως ξεκρέμαστο στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και των περιφερειακών συμβουλίων, των νομαρχιακών και των δημοτικών συμβουλίων.

Το τρίτο θέμα που θέλω να θίξω αφορά τα εκλογικά συστήματα. Φοβάμαι ότι στο χώρο της Τ.Α. δεν υπάρχει μία ενιαία αντίληψη, όσον αφορά το εκλογικό σύστημα

241

Στα συνοικιακά συμβούλια έχουμε την απλή αναλογική. Στους Δήμους, στις Κοινότητες και στα Διαμερίσματα έχουμε μια ιδιόρρυθμη ενισχυμένη αναλογική.

Στο β' επίπεδο Αυτοδιοίκησης έχουμε μια μικρή συγκρότηση, όπου άλλοι εκλέγονται κατ'ευθείαν με καθολική ψηφοφορία και άλλοι διορίζονται από τους κοινωνικούς φορείς.

Τέλος στο τρίτο επίπεδο δεν έχουμε, ούτε καν μια στοιχειώδη δημοκρατική εκπροσώπηση των πολιτών της περιφέρειας στο περιφερειακό συμβούλιο. Αυτό δημιουργεί πρόβλημα συνταγματικό, κατά τη γνώμη μου, αλλά και προβλήματα λειτουργίας. Τα συμβούλια αυτά για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά πρέπει να απαρτίζονται από εκλεγμένους αντιπροσώπους ^{μετά} από καθολική ψηφοφορία των πολιτών της Κοινότητας, του Δήμου, της Περιφέρειας, της Επαρχίας.

Το τέταρτο θέμα που θέλω να θίξω, αφορά τους πόρους.

Ας μη γελιόμαστε. Χωρίς εξασφαλισμένους πόρους δεν μπορεί να αναπτυχθεί Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η έννοια των πόρων δεν έχει την έννοια της δικαιοδοσίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να κατανέμει πόρους αλλά έχει και την έννοια της ευθύνης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να βρίσκει και να διαχειρίζεται πόρους.

242

Αν δε δώσουμε το δικαίωμα στη Τοπική Αυτοδιοίκηση να επιβάλει τους δικούς της φόρους και να βρίσκει τους δικούς της πόρους, δεν θα έχουμε στεριώσει στο τόπο μας τη Τοπική Αυτοδιοίκηση .
θα έχουμε απλούστατα συστήματα, στα οποία θα εξαρτώνται από την κρατική διοίκηση και θα είναι στην ουσία συστήματα παραχάραξης της έννοιας της έκφρασης της λαϊκής βούλησης στη βάση.

Αυτό που θέλω να πω, γιατί ο χρόνος δεν με παίρνει, σαν πρώτα ση-παρατήρηση είναι ότι για να ολοκληρωθεί ένα πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα πρέπει να επαναφέρουμε, ή να φέρουμε το θεσμό της Επαρχίας και πρώτον, να έχουμε επαρχιακά συμβούλια, στα οποία οι αντι-πρόσωποι θα εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία.

Δεύτερον , θα πρέπει να έχουμε εκλεγμένα μέλη στα περιφερειακά συμβούλια, τα οποία δεν θα ασχολούνται με διοικητικά μόνο έργα, αλλά με το καθορισμό δημοκρατικού προγραμματισμού στη περιφέρεια.

Τρίτον, θα πρέπει να καθιερωθεί η απλή αναλογική σε όλες τις βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και,

Τέταρτον, θα πρέπει μέσα στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του φορολογικού νομοσχεδίου, να βρεθούν πόροι αυτοτελείς για τη διακίνηση και τη στήριξη του έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

243

Εάν αυτά τα πράγματα δεν περάσουν σ'ένα νομοσχέδιο, ή τουλάχιστον αν δεν έχουμε τη διαβεβαίωση του Υπουργού ότι αυτές οι απόψεις παραμένουν τουλάχιστον ανοιχτές, για να ρυθμιστούν με κάποιο άλλο νομοσχέδιο, δεν μπορούμε να πούμε ότι έχουμε ολοκληρώσει τη δουλειά για τη Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τέλος , όσον αφορά το δημοκρατικό προγραμματισμό, εγώ προσωπικά θα προτιμούσα αυτό το κεφάλαιο να αποσυρθεί από το νομοσχέδιο και να κατατεθεί ένα ξεχωριστό νομοσχέδιο για τον δημοκρατικό προγραμματισμό, σε όλες τις απόψεις του, που αφορά το εθνικό επίπεδο, το περιφερειακό επίπεδο και τους Δήμους και τις Κοινότητες. Ευχαριστώ.

(56)

~ Άρ 65 ~

236 - 243